

NIP NIEUWS НОВОСТИ

Nederlands Instituut in Sint Petersburg / Голландский Институт в Санкт-Петербурге

www.nispb.ru

Instituut Rome 100 jaar

Het Nederlands Instituut in Rome (NIR) viert dit na-jaar zijn 100-jarig bestaan met een Eeuwfeest vol culturele evenementen. De verjaardag krijgt een extra feestelijk tintje: het instituut mag zich vanaf nu 'koninklijk' noemen.

Deze eretitel wordt slechts in bijzondere gevallen verleend aan Nederlandse bedrijven en instellingen door koningin Beatrix. 'Een erkenning voor het instituut en onze werkzaamheden', vindt een trotse directeur Marjan Schwegman van het NIR. 'Wij zijn het eerste instituut in het buitenland dat de titel krijgt.'

Sinds haar aantreden in januari 2003 is Schwegman bezig geweest met de voorbereidingen op het Eeuwfeest. 'Wij willen met de viering meer naamsbekendheid krijgen in Italië en Nederland.'

Het hoogtepunt van het Eeuwfeest valt op 22 oktober. Die dag komen vertegenwoordigers van alle Nederlandse instituten in de wereld naar Rome voor het jaarlijkse overleg, de Instituten Dag. Tevens wordt die dag de virtuele tentoonstelling '100 Jaar Nederlands Instituut te Rome' geopend.

Wetenschap

Het NIR werd in 1904 opgericht, oorspronkelijk om onderzoek te doen in de archieven van het Vaticaan. Al snel kreeg het een veel bredere wetenschappelijke missie op het gebied van geschiedenis, kunstgeschiedenis en archeologie. Een van de belangrijkste taken is het ondersteunen van Nederlandse studenten en wetenschappers die voor onderzoek naar Italië komen. In 2003 waren er dat 239. Ook organiseert de wetenschappelijke staf van het NIR cursussen op de drie bovengenoemde vakgebieden. 'Meer en meer gebeurt dat interdisciplinair', aldus Schwegman.

Zelf studeerde Schwegman Moderne Italiaanse geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam, en werkte ze als Bijzonder Hoogleraar Vrouwengeschiedenis aan de Universiteit Utrecht. 'Mijn vader deed zaken met Italië en verkocht er aardappelen. Zo raakte ik geïnteresseerd in het land, de cultuur en de

Het Nederlands Instituut in Rome / Голландский институт в Риме.

taal. Je kunt dus zeggen dat ik via de aardappelen de wetenschap ben ingerold.'

Een groot verschil met het NIR in Petersburg is dat het instituut in Rome er vooral is voor academici uit Nederland. Ook de (wetenschappelijke) staf, vier personen sterk, bestaat alleen uit Nederlanders. Het NIR beschikt daarnaast over een uitgebreide bibliotheek en een gastenverblijf waar plaats is voor twintig onderzoekers. 'En het is bijna altijd vol.'

De viering van het 100-jarig bestaan moet ook nieuwe contacten opleveren, bijvoorbeeld in de Italiaanse film- en muziekwereld. Schwegman: 'Onze ambitie is om op meer terreinen van de Geesteswetenschappen cursussen aan te bieden en onderzoek te steunen, bijvoorbeeld op het gebied van de media.'

Hoogtepunten

Hoogtepunten voor het NIR in zijn 100-jarig bestaan zijn het betrekken van een zelfstandig onderkomen (1933), de mogelijkheid om beurzen aan studenten of onderzoekers toe te kennen (1962) en het moment (1991) dat het instituut in handen kwam van de zes Nederlandse partneruniversiteiten. Voor die tijd werd het NIR beheerd door het Nederlandse ministerie van Onderwijs.

Er zijn in totaal zeven steden in de wereld waar een Nederlands Instituut gevestigd is. Naast Petersburg en Rome zijn dat Athene, Cairo, Florence, Madrid en Tokio.

Meer info NIR (plus compleet programma Eeuwfeest): www.nir-roma.it

100 лет институту в Риме

Голландский институт в Риме (NIR) празднует сто лет со дня своего основания. Юбилейные торжества будут сопровождать ряд культурных мероприятий. Кроме того, день рождения института имеет особо праздничный оттенок: с этого дня он будет именоваться королевским.

Королева Беатрикс присваивает это почетное звание голландским предприятиям и организациям только в исключительных случаях. "Это признание заслуг института и нашей деятельности", – с гордостью замечает директор NIR Марьян Швегман. "Мы являемся первым голландским институтом за рубежом, получившим этот титул".

Госпожа Швегман занималась подготовкой к юбилею с момента своего вступления в должность в январе 2003 года. "Торжества позволят нам приобрести еще большую известность в Италии и Нидерландах".

Кульминацией праздника станет программа 22 октября. В этот день директора всех голландских институтов в мире соберутся в Риме на ежегодное совещание – День институтов. Вместе с тем состоится открытие виртуальной выставки "100 лет Голландскому институту в Риме".

NIR был основан в 1904 году с целью проведения исследований в архивах Ватикана. Вскоре после этого перед институтом были поставлены более широкие научные цели в области истории, искусствоведения и археологии.

Одной из приоритетных задач является поддержка голландских студентов и ученых, прибывающих в Италию для проведения исследований. В 2003 году их было 239. Кроме того, NIR организует курсы по трем названным выше дисциплинам. "Организуется все больше и больше курсов также и по междисциплинарным предметам", – продолжает Швегман.

Сама Швегман изучала современное итальянское искусство в Амстердамском университете и работала преподавателем по истории гендерных исследований в Утрехтском университете. "Мой отец сотрудничал с Италией, продавал там картофель. Так я увлеклась этой страной, ее культурой и языком. Можно сказать, что картофель привел меня в науку".

Основное отличие Голландского института в Риме от Санкт-Петербурга заключается в том, что NIR в основном предназначен для исследователей из Нидерландов. Научный персонал самого института – четыре человека – состоит только из голландцев. Кроме того, NIR обладает богатой библиотекой и гостевыми комнатами на 20 человек. "И они все почти всегда заняты".

Празднование 100-летнего юбилея должно способствовать установлению новых связей, например, в мире итальянской музыки и кинематографа. Швегман продолжает: "Мы бы хотели увеличить количество гуманитарных направлений, по которым можно организовать курсы и поддерживать исследования, например, в области средств массовой информации".

Важными вехами за 100 лет существования института стали приобретение собственного здания (1933), возможность предоставления стипендий студентам и ученым (с 1962 г.) и переход института в управление шести голландских университетов (1991 г.). До этого институтом управляло Министерство образования.

Всего в мире существует семь голландских институтов. Кроме Петербурга и Рима они есть в Афинах, Каире, Флоренции, Мадриде и Токио.

Подробная информация: www.nir-roma.it

NIEUWS

Feestelijk einde atlasproject

Op feestelijke en wetenschappelijke wijze is er een einde gekomen aan het 1,5 jaar durende atlasproject van het Nederlands Instituut.

'De restaurateurs hebben een symbool van de beschaving teruggegeven aan wetenschappers en het grote publiek van geïnteresseerden', zo sprak Sijbolt Noor-

da, voorzitter van het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam, op een bijeenkomst in de Russische Nationale Bibliotheek. 'Iedereen kan er nu weer kennis van nemen.'

Na de afsluitingsceremonie werd de tentoonstelling 'Speculum Orbis Terrae (Spiegel der Wereld). Vijf eeuwen geografische atlasen' geopend, waar de geres- taureerde atlasdelen uit de 16e eeuw van Civitates Orbis Terrarum (Atlas van de wereldsteden) te bewonderen waren (zie foto).

Plaatsvervangend directeur Olga Kulij van de Russische Nationale Bibliotheek bedankte alle samenwerkende partijen voor hun 'onschatbare hulp'. De restauratie werd mogelijk gemaakt door het NIR, de zes Nederlandse partneruniversiteiten, het Instituut Collectie Nederland en het Wilhelmina E. Jansen Fonds.

Nieuw atlasonderzoek

Cartografen zijn al weer een nieuw onderzoek gestart naar manuscriptkaarten en -atlassen in Nederlandse en Russische collecties. De deelnemende organisaties zijn het Staatsarchief in Moskou en de Collectie Bodel Nijenhuis van de Universiteitsbibliotheek Leiden. Ook de Russische Nationale Bibliotheek doet weer mee. De bieb gaat onderzoek verrichten naar twee Nederlandse cartografen die in dienst waren bij het Russische Rijk, namelijk Adriaan Schonebeek en Pieter Pickaart.

НОВОСТИ

Завершение проекта атласа

В торжественно-научной обстановке завершился полуторагодовой проект Голландского института по реставрации средневекового атласа.

"Реставраторы вернули символ цивилизации исследователям и широкой публике", – как сказал Сейболт Ноорда, председатель Совета правления Амстердамского

университета, на торжественном вечере в Российской Национальной библиотеке (РНБ). "Теперь он снова доступен для исследователей".

После церемонии закрытия проекта состоялось открытие выставки "Зеркало мира. Пять веков географического атласа из собрания Российской национальной библиотеки", на которой были представлены отреставрированные тома атласа 16 века Civitates Orbis Terrarum (Атлас городов мира) и другие замечательные старинные российские карты (см. фото).

Заместитель директора РНБ Ольга Кулиш поблагодарила все стороны, участвовавшие в проекте, за их неоценимую помощь. Реставрация была осуществлена при финансовой поддержке Голландского института в Санкт-Петербурге, шести голландских университетов, Института Коллекций Нидерландов и Фонда В. Янсена.

Новый проект

Картографы начали новый проект по изучению рукописных карт и атласов России в нидерландских и российских собраниях. В этом исследовании принимают участие Московский государственный архив и Коллекция Бодель Нейенхейс при Библиотеке Лейденского университета. РНБ также примет участие в этом проекте. Она будет исследовать деятельность двух голландских картографов, которые находились на службе у Государства Российского, а именно, Адриана Шхонебека и Питера Пикарта.

Slavische talen blijven de moeite waard

Hoewel slavistiek (zowel de letter- als de taalkunde) geen populaire studierichting meer is, heeft Nederland nog altijd drie universiteiten waar een volledig studieprogramma Slavisch wordt aangeboden. Het gaat om de Universiteit van Amsterdam, de Rijksuniversiteit Groningen en de Universiteit Leiden.

De toetreding van een groot aantal Slavische landen tot de Europese Unie kan de belangstelling voor de slavistiek weer doen opwekken. De talen en culturen van hen blijven natuurlijk alle de moeite meer dan waard. Niet alleen vanwege de roerige geschiedenis, de boeiende culturen en de literatuur van wereldniveau, maar ook gezien de politieke ontwikkelingen in Midden-, Oost- en Zuidoost-Europa. Volgens de Rijksuniversiteit Groningen is de laatste jaren de vraag naar deskundigen op het gebied van de slavistiek gestegen en vinden veel afgestudeerden ook een functie in het bedrijfsleven.

Om de wetenschappelijke bestudering van de Slavische talen, hun letterkunde en hun culturen te bevorderen is de Contactgroep Toekomst Nederlandse Slavistiek (CTNS) opgericht. Dit is een nationaal samenwerkingsverband waarin de drie hierboven genoemde Nederlandse universiteiten participeren. Tot de CTNS behoren alle hoogleraren en universitair hoofddocenten slavistiek van de drie opleidingen.

De Universiteit Leiden kreeg in 1913 de eerste universitaire opleiding Slavische talen en culturen. Ook de Baltische talen kregen er een plek. De Universiteit van Amsterdam en de Rijksuniversiteit Groningen volgden in de jaren veertig en daarna.

Het grootst aantal opleidingen slavistiek kende Nederland in de jaren zeventig en tachtig, toen ook de universiteiten in Utrecht

en Nijmegen nog slavisten opleidden, maar de slavistiek als hoofdvak bestaat op deze instellingen niet meer. De Koude Oorlog zorgde voor veel belangstelling voor het vak. Toen Michael Gorbatsjov met zijn beleid van perestrojka en glasnost de scepter zwaaide over de Sovjet-Unie en het Oostblok, steeg de populariteit voor de Slavische talen (en met name het Russisch) tot grote hoogte.

Na de val van de Berlijnse Muur daalde de animo gestaag, tegenwoordig zijn er bijna meer docenten dan studenten Slavistiek. Dit is deels te verklaren door de ontwikkelingen op de Nederlandse arbeidsmarkt, die niet zit te springen om afgestudeerde slavisten. Aan de andere kant is het ook vreemd te noemen: de mogelijkheden om als Nederlandse student en onderzoeker te reizen naar Rusland, Polen, de Balische Staten of Tsjechie zijn nog nooit zo groot geweest.

De Slavische talen behoren met hun vrij ingewikkelde grammatica niet tot de eenvoudigste Europese talen. Bovendien hebben sommige een afwijkend alfabet. Zo bedienen het Russisch en deels ook het Servisch zich van het cyrillische alfabet, terwijl het Pools, Tsjechisch en het Kroatisch het Latijnse alfabet gebruiken, zij het aangevuld met diakritische tekens op of onder sommige letters.

Meer informatie: www.slavistiek.nl

Славянские языки того стоят

Хотя славистика (как языковедение, так и литературоведение) больше не является популярным учебным направлением, в Нидерландах существует три университета, где преподается полная программа по славянской филологии, а именно в Амстердамском, Гронингемском и Лейденском университетах.

Вступление большого количества славянских стран в Европейский союз может опять пробудить интерес к славистике. Их язык и культура, разумеется, стоят того, чтобы их изучать. И не только из-за беспокойной истории, увлекательной культуры и литературы мирового уровня, но и из-за политических

изменений в Средней, Восточной и Южной Европе. Гронингемский университет считает, что в последние годы спрос на специалистов по этому направлению увеличился и многие выпускники находят работу по специальности.

В целях поддержки научных исследований в области славянского языковедения, литературы и культуры была создана Контактная группа Будущее нидерландской славистики (CTNS). Это – национальное содружество, в которое вошли три выше названных голландских университета. В CTNS входят все профессора и преподаватели славистики этих высших учебных заведений.

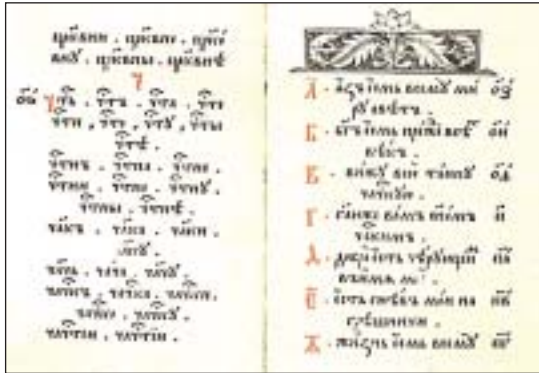
Впервые славянскую филологию и культуру начали преподавать в Лейденском университете в 1913 году. Языки Балтийского региона также входят в состав этой кафедры. В сороковые годы примеру Лейдена последовали Амстердамский и Гронингемский университеты.

Самое большое количество отделений славистики в Утрехте пришлось на семидесятые – восьмидесятые годы, когда славистику преподавали в Утрехте и Неймегене, хотя в настоящий момент этот предмет как основной там не существует. Холодная война обеспечила большой интерес к этой специальности. Когда Михаил Горбачев провозгласил политику перестройки и гласности на территории Советского Союза и Восточной Европы, популярность славянских языков (и русского языка в частности) достигла своего пика.

После падения Берлинской стены подъем интереса сменился его снижением, в настоящее время преподавателей славистики больше, чем студентов. Это отчасти можно объяснить изменениями на голландском рынке труда, который не умирает от нетерпения в ожидании выпускников – славистов. С другой стороны, еще никогда не было столько возможностей для голландских студентов и ученых поехать в Россию, Польшу, Прибалтику или Чехию.

Славянские языки с их довольно – таки сложной грамматикой принадлежат не к самым простым языкам Европы. Кроме того, у некоторых из них разный алфавит. Так, например, русский язык и отчасти сербский используют русский алфавит, в то время как польский, чешский и хорватский – латинский, при этом используются диакритические знаки над и под некоторыми буквами.

www.slavistiek.nl

“Russisch alfabet” door Ivan Fjodorov.
“Русский алфавит”. Иван Федоров.

Berkenschors digitaal Берестяная грамота

De Universiteit Leiden brengt samen met zes gerenommeerde buitenlandse onderzoeksinstituten de beroemde Russische 'berkenschors documenten' in kaart.

Het gaat om honderden stukken schors uit de elfde tot vijftiende eeuw, waar boodschappen op staan getekend. De documenten zijn belangrijke Russische onderzoeksbronnen uit de Middeleeuwen en vertellen veel over het leven, de cultuur en de taal in die tijd.

De stukken berkenschors zijn opgegraven in Novgorod, Ruslands oudste stad. Ze bevatten boodschappen van gewone mensen, vaak in getekende vorm: persoonlijke mededelingen, liefdesbriefjes en boodschappenlijstjes. Ook is een groot aantal kindertekeningen gevonden.

Doel van dit internationale onderzoeksproject naar de Russische berkenschors, een zogeheten INTAS-project, is om de stukken schors te verzamelen, te digitaliseren en uit te geven, zodat de schors op internet door onderzoekers en geïnteresseerden bekeken kan worden. Hiervoor wordt een speciale website en een cd-rom gemaakt met foto's, een database en een serie artikelen over de historische vondst. De boomschors wordt op deze manier ook voor het nageslacht vastgelegd.

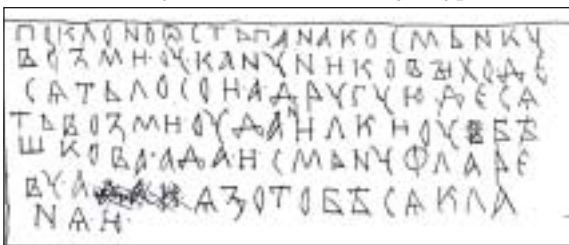
Naast de Universiteit Leiden werken aan het project mee: de Universiteit van Cambridge, de Universiteit van Helsinki, de Moskous Staatsuniversiteit, het Instituut van Slavische Studies en het Instituut van de Russische Taal uit Moskou, en het Novgorod Staatsmuseum. De coördinatie van het project is in handen van Jos Schaeken, de nieuwe hoogleraar Slavistiek aan de Faculteit der Letteren van de Universiteit Leiden.

Лейденский университет вместе с шестью известными иностранными исследовательскими учреждениями взялся за знаменитые русские берестяные грамоты. Речь идет о сотнях документов на бересте с одиннадцатого по пятнадцатый век, на которых записаны послания. Эти документы – важнейшие русские научные источники средневековья, повествующие о жизни, культуре и языке того времени.

Берестяные грамоты были обнаружены при раскопках в Новгороде, старейшем городе России. Они содержат сведения об обычных людях: личные сообщения, любовные записки и списки покупок. Также было найдено большое количество детских рисунков.

Задача этого международного исследовательского проекта русской берестяной грамоты, финансируемого организацией INTAS, – собрать берестяные фрагменты, перевести их в цифровой формат и сделать доступными для исследователей и всех интересующихся. Для этого будет выпущен специальный веб-сайт и записан CD – диск с фотографиями, базой и циклом статей об исторических находках. Таким образом, берестяные грамоты будут сохранены для потомков.

Кроме Лейденского университета над проектом работают: Кембриджский, Хельсинкский, Московский государственный университеты, Институт славистики, Московский институт русского языка и Новгородский государственный музей. Координацию проекта осуществляет профессор Йос Схакен, новый заведующий кафедрами славистики и россиеведения филологического факультета Лейденского университета.

Door de ogen van Ruysch

Een expositie gewijd aan anatoom Frederik Ruysch gaat vrijdag 19 november van start in de tentoonstellingszaal van de Universiteitsbibliotheek van de Universiteit van Amsterdam. De naam van de tentoonstelling luidt 'Geloof alleen je ogen. Frederik Ruysch (1638-1731), held van de nieuwe wetenschap.' Het leven en werk van deze Amsterdamse hoogleraar, anatoom, chirurg en stadsvoedmeester staan centraal.

De tentoonstelling wordt gehouden ter gelegenheid van een nieuwe biografie van Ruysch, geschreven door Luuc Kooijmans. Het boek verschijnt in november.

Frederik Ruysch speelt een grote rol in de Amsterdamse wetenschapsgeschiedenis. Een groot deel van zijn collectie verkocht hij aan Peter de Grote. De tsaar was verzot op rariteiten en stelde deze tentoon in de Kunstkamer in Petersburg (foto), waar Ruysch's collectie nog altijd is te zien.

De expositie duurt tot en met vrijdag 21 januari 2005 en is geopend van 13:00 tot 17:00 uur, van maandag t/m vrijdag.

J.E. Kraus. Portret van Frederik Ruysch. Hermitage.
Й.Е. Краус. Портрет Фредерика Рюйша. Государственный Эрмитаж.

Глазами Рюйша

Экспозиция, посвященная анатому Фредерiku Рюйшу, открывается 19 ноября в выставочном зале библиотеки Амстердамского университета. Название выставки "Верь лишь глазам своим. Фредерик Рюйш (1638 – 1731) – герой новой науки". Она проводится по случаю выхода в свет в ноябре этого года новой биографии Рюйша, написанной Люком Коймансом.

Жизнь и работа этого амстердамского профессора, анатома, хирурга и акушера чрезвычайно важны. Фредерик Рюйш занимает особое место в истории амстердамской науки. Большую часть своей коллекции он продал Петру Великому. Царь увлекался собиранием редкостей и выставлял их напоказ в Кунсткамере (см. фото), где коллекция Рюйша находится до сих пор.

Выставка продлится до пятницы 21 января 2005 года, она открыта с понедельника по пятницу с 13 до 17 часов.

Expositie: Laatste tsarenpaar

In de Hermitage Amsterdam is opnieuw een bijzondere expositie te zien, waarvoor alle kunstvoorwerpen uit St. Petersburg komen.

Dit keer gaat het om een tentoonstelling over het leven van het laatste Russische tsarenpaar, Nicolaas II (1868-1918) en Alexandra (1872-1918). Ook is er aandacht voor hun vijf kinderen Olga, Tatjana, Maria, Anastasia en troonopvolger Alexej. De familie werd als symbool van het oude Rusland in 1918 door de bolsjewieken in Jekaterineburg vermoord, nadat de tsaar een half jaar eerder was afgetreden. Talloze persoonlijke bezittingen, brieven, schilderijen, foto's en kunstobjecten van het tsarengezin zijn in de Hermitage Amsterdam te zien tot 13 februari 2005.

Meer informatie: www.hermitage.nl

Huwelijk van keizer Nicolaas II en keizerin Alexandra Fjodorovna (L. Tuxen)
Венчание императора Николая II и императрицы Александры Федоровны (Л. Туксен)

Последняя императорская семья

И снова экспозиционный комплекс Эрмитаж Амстердам представляет особенную выставку, все экспонаты которой придут из Санкт - Петербурга. Она посвящена жизни последней императорской семьи - Николая II (1868 - 1918) и Александры (1872 - 1918), а также их детей: Ольги, Марии, Анастасии и царевича Алексея. 1918 году все члены семьи были уничтожены большевиками в Екатеринбург. Это случилось через полгода после того, как император отказался от престола. Поразительная и печальная история семьи будет представлена многочисленными личными вещами, письмами, картинами, фотографиями и предметами искусства, принадлежавшими императорской семье, в экспозиционном комплексе Эрмитаж Амстердам до 13 февраля 2005 года.

Подробная информация на сайте www.hermitage.nl

Roman Nooteboom in het Russisch

Wederom is er een Nederlandse roman naar het Russisch vertaald. Dit keer gaat het om Allerzielen van schrijver en dichter Cees Nooteboom. De presentatie is op 11 november op het NIP.

Allerzielen speelt zich grotendeels af in Berlijn, de Duitse hoofdstad waar de sporen van de Muur als een lidteken op het gezicht van de stad staan. De hoofdpersoon is de Amsterdammer Arthur Daane, cameraman en producent van diepzinnige documentaires. Ook hij draagt lidtekens mee; Daane heeft geen vaste verblijfplaats meer sinds zijn vrouw en zoontje bij een vliegtuigongeluk omkwamen. Dit verdriet loopt als een rode draad door Allerzielen, ook de naam van de dag (2 november) waarop jaarlijks de doden worden herdacht.

Allerzielen is een filosofische roman met een liefdesverhaal, 400 bladzijden dik. Er komt ook een Russisch hoofdpersoon in voor, de astronome Senobia. Het kostte Irina Michajlova bijna twee jaar om het naar het Russisch te vertalen. 'Het is een moeilijk boek, met heel veel namen. Het is ook een fijn genuanceerd, poetisch boek. Je voelt in vele zinnen dat Cees Nooteboom dichter is. Dat mocht bij het vertalen niet verloren gaan.'

Speciaal voor de vertaling verbleef Michajlova een tijdje met haar gezin in Berlijn. 'Ik moest zien waar het verhaal zich afspeelde. Er komen zoveel straatnamen en beschrijvingen van Duitse gerechten in voor, die ik niet kende. In Berlijn heb ik de route van de hoofdpersoon gevolgd, wat mij enorm heeft geholpen bij het vertaalwerk. Toen ik de roman voor mijn reis aan het vertalen was, had ik soms het gevoel dat ik blind was.'

Cees Nooteboom is in Duitsland zeer populair. Ook in Rusland gaat de Nederlandse schrijver hoge ogen gooien, denkt Michajlova. 'Hij vindt hier wel zijn eigen lezerskring. Russen zijn gewend aan filosofische romans. Ik moet tijdens het vertalen vaak denken aan de Duitse schrijver Thomas Mann en zijn roman Der Zauberberg. In Rusland is Mann erg geliefd.'

Allerzielen is volgens Michajlova niet zo maar een liefdesroman. 'Het laat zien dat het heden bepaald wordt door het verleden. Het gaat over het menselijk lot. Het lot van een stad. Een land. Van Europa. Een van de symbolen in het boek zijn de sirenes - sirenes van loeiende ambulances zoals die voortdurend in Berlijn te horen zijn, maar ook de sirenes vanuit de Griekse mythologieën. (Sirenes zijn mythologische half vrouw, half vis figuren, die met verleidelijke gezangen voorbijvarenden naar de ondergang lokten, NIP.) In Allerzielen zit dit spanningveld van leven en dood bij de hoofdpersoon. Maar ook van de geschiedenis van Europa: bij vrede hoor je sirenes van oorlog, bij oorlog die van vrede.'

Роман Нотебоома в русском переводе

Еще один голландский роман переведен на русский язык. На этот раз - это роман Allerzielen ("День поминовения") писателя и поэта Сейса Нотебоома. Презентация русского перевода состоится 11 ноября в Голландском институте в Санкт - Петербурге.

Действие романа происходит в Берлине, столице Германии, где остатки Берлинской Стены - как шрамы на теле города. Главный герой романа - амстердамец Артур Даане, оператор и продюсер глубокомысленных документальных фильмов. И у него есть свои раны - он не может долго жить на одном месте с тех пор, как в авиакатастрофе погибли его жена и сын. Эта скорбь проходит красной нитью через весь роман и отражается в его названии: День поминовения (2 ноября) - это день, когда вспоминают всех усопших.

"День поминовения" - это философский роман в 400 страниц, в сюжетную линию которого вплетена любовная история. В нем встречается и русская героиня - астроном Зенобия. Ирине Михайловой потребовалось почти два года для перевода романа на русский язык. "Это сложная книга, с большим количеством персонажей. В ней много нюансов, поэтики. Во многих предложениях чувствуется, что Сейс Нотебоом - поэт. И это все не должно быть утрачено при переводе".

Работая над переводом, Ирина Михайлова провела некоторое время в Берлине: "Мне нужно было видеть, где разворачиваются события. В тексте я встретила много названий улиц и блюд немецкой кухни, которых я не знала. В Берлине я проследила маршрут главного героя, что мне очень помогло при переводе. До этой поездки, когда я переводила роман, мне казалось, что я слепая".

Сейс Нотебоом очень популярен в Германии. Михайлова полагает, что и в России у него хорошие шансы на успех: "Он наверняка найдет здесь своего читателя. Русские привыкли к философским романам. Часто, работая над переводом, я вспоминала немецкого писателя Томаса Манна и его роман "Волшебная гора". В России Томаса Манна очень ценят".

По мнению Михайловой "День поминовения" - это не просто роман о любви: "Он демонстрирует, как прошлое определяет настоящее. Речь идет о судьбе человека, города, страны, Европы. Один из символов романа - sirenes: не только sirenes машин скорой помощи, которые постоянно слышны в Берлине, но и sirenes из греческой мифологии. (Sirenes - это мифологические существа, наполовину женщины, наполовину рыбы, соблазнительное пение которых губило проплывавшие мимо корабли. NIP) В "Дне поминовения" эта борьба жизни и смерти - в самом герое. А также во всей Европе: во время мира слышны sirenes войны, а во время войны - sirenes мира".

Het NIPPERTJE

Kamtsjatka -
augustus 2004

Камчатка -
август 2004

Sint-Petersburg, Moskou, Pskov, Smolensk, Novgorod, Vologda, Archangelsk, Moermansk. Allemaal prachtige steden, maar je wilt ook eens iets anders zien dan alleen het Europese Rusland. De mogelijkheid doet zich voor: twee weken op vakantie naar het Russische schiereiland Kamtsjatka!

Moskou - Petropavlovsk - Kamtsjatskij: een vlucht van tien uur en een reis door negen tijdzones. Een mooi gezicht dat grote Rusland: bergen, bossen, meren en rivieren. Kamtsjatka - het uiterste puntje in het Verre Oosten. Een schiereiland van 1.000 kilometer lang met 200 vulkanen en 15.000 bruine beren.

Санкт - Петербург, Москва, Псков, Смоленск, Новгород, Вологда, Архангельск, Мурманск. Все прекрасные города, но хочется что - то и другое посмотреть не только европейскую часть России. Возможность представляется: провести две недели отпуска на русском полуострове Камчатка!

Москва - Петропавловск - Камчатский: полёт по девяти часовым поясам длится десять часов. Вид сказочный - это "Великая Русь": горы, леса, озёра, реки. Камчаткой - кончается Дальней Восток. Полуостров длиной в 1000 километров с 200 вулканами и 15000 бурых медведей.

We verbleven in Petropavlovsk-Kamtsjatskij. Een stad met 273.000 inwoners en twee actieve vulkanen. De stad 'an sich' is niet zo densederend: flats van vier a vijf verdiepingen hoog (laagbouw vanwege de aardbevingen) en een paar villa's van de kaviaarbazen. Maar de natuur eromheen en de knusheid binnenshuis maakt alles weer goed.

Toen ik destijds aan een Moskoviet vertelde dat ik van plan was om naar Kamtsjatka te gaan, was zijn reactie als volgt: "Daar wordt veel gedronken en weinig gegeten." Dat er veel wordt gedronken kan ik bevestigen, maar er wordt absoluut niet weinig gegeten. Daar heb ik althans geen last van gehad. Zoveel kaviaar had ik nog nooit bij elkaar gezien! En voor een kilo kaviaar betaal je slechts 700 roebel.

Het mooiste vond ik de Russische picknicks op strand en in het bos, en vissen bij de rivier 'Avatsja'. De Stille Oceaan heeft op mij de grootste indruk gemaakt. Deze oceaan vond ik overweldigend en tegelijkertijd rustgevend.

Ik ben benieuwd hoe Kamtsjatka er over een jaar of tien uitziet. Vanaf nu ga ik er in ieder geval elk jaar naartoe!

Heleen Plumgraaff
Slaviste derdejaars
Universiteit Leiden
Met dank aan mw.
Van den Bos-Lebedeva

Елена Плеймграфф
Славистка, студентка
третьего курса
Университет Лейдена
С благодарностью госпоже
Ван ден Бос - Лебедевой

28 sept – 14 okt

Wil Weg Week. De Nationale Week van Studeren in het Buitenland gehouden door Nuffic. Het doel van de campagne is studenten van het Nederlandse hoger onderwijs te wijzen op de mogelijkheden en de meerwaarde van een studie of stage in het buitenland. Tijdens deze dagen worden er informatiemarkten gehouden op de participerende universiteiten van het NIP: Vrije Universiteit Amsterdam (30 september), Universiteit Utrecht (6 okt), Radboud Universiteit Nijmegen (7 okt), Universiteit van Amsterdam (14 okt). Meer info: www.nuffic.nl

1 okt, 11.00 – 19.00

Onderwijsbeurs All Flags. Presentatie onderwijsprogramma's in het buitenland. Het NIP en de Faculteit Rechten van de Universiteit Utrecht nemen deel aan deze beurs. *Majakovsky Bibliothek, Fontanka 46.*

28 okt, 18.30

Nederlandse Salons, Elisa-

veta Troebkina (conservator, Hermitage, docente, Theater Academie): Mode en kostuums in Nederland tijdens de Gouden Eeuw. *Mensjikov Paleis, Oeniversetskaya nab. 15.*

29 okt, 19.00

Filmavond, Phileine zegt sorry, naar de bestseller van Ronald Giphart, ondertiteling: Engels, NIP, *Kaloezjskij per. 3.*

11 nov, 18.30

Presentatie van het boek van Cees Nooteboom *Allerzielen* in de Russische vertaling door Irina Michajlova. Lezing over Cees Nooteboom door Wim Hilberdink NIP, *Kaloezjskij per., 3.*

25 nov, 18.30

Nederlandse Salons, Victoria Snegovskaya (conservator, Hermitage): De metamorfosen van een portret. Onzichtbare gezichten: Rembrandt – Magritte. *Mensjikov Paleis, Oeniversetskaya nab. 15.*

26 nov, 19.00

Filmavond: De Passievrucht naar de roman van Karel

Glastra van Loon ondertiteling: Engels, NIP, *Kaloezjskij per. 3.*

Begin december

Sinterklaasavond. Meer informatie: www.nispb.nl

23 dec, 18.30

Nederlandse Salons, Alla Kamtsjatova (conservator, Hermitage): Gebeden en schilderkunst. Nederlandse meesters van de 15e eeuw. Aansluitend: kerstconcert. *Mensjikov Paleis, Oeniversetskaya nab. 15.*

24 dec, 19.00

Filmavond: De Tweeling, naar de roman van Tessa de Loo, ondertiteling: Engels, NIP, *Kaloezjskij per. 3.*

25 dec – 7 jan 2005

Kerstvakantie. Het NIP is gesloten

Uitnodigingen voor evenementen kunt u bij het NIP aanvragen. Programma onder voorbehoud! Eventuele veranderingen zijn te vinden op www.nispb.ru

28 sept – 14 oktober

Nationale week observatie voor ruibezem, pro- vodimaa Nuffic. Ziel eioy kampanii – oiaakomii stu- dentov holandskih vys- shih uebnih zavedenii s raznobraziem uebnih program i stazhirovok za graniey. V eoi dni proi- dui vystavki v sleduiyoih uniuersitetah – partnerah Holandskoi instituta: v Svobodnom Amsterdam- skom uniuersitete (30 sent- yabrya), Utrehtskom uni- uersitete (6 oktyabrya), Niiemegenkom uniuersite- te im. Radbauda (7 oktyabrya) i Amsterdamkom uniuers- itete (14 oktyabrya). *Pod- robnaiia informatsiia: www.nuffic.nl*

1 okt, 11.00 – 19.00

Obrazovatelnaia vystavka "Vse flagi". V etoi deni budui predstavleni obr- azovatelnye programy za ruibezem dla rossiiskih studentov. *Biblioteka im. V.V. Maiakovskoi, nab. p. Fontanki, 46.*

28 okt, 18.30

Niderlandskie gostiine, E.P. Trubkina (s.n.s. Gosu- darstvennogo Ermitazha, prepodavatel Teatralnoi akademii). "Moi i kosti- umy v Holandii zolotoi ve- ka". *Mensjikovskii dvorec, Uniuersitetskaiia nab., 15.*

29 okt, 19.00

Vecher holandskoi fil- ma: "Phileine zegt sorry", po motiua b estsellera Ro- nald Gipharta. Anglii- skie subtitry, NIP, *Ka- luejskii per., 3.*

11 noiabria, 18.30

Prezentatsiia knigi Seisa Nitebooma *Allerzielen* v rus- skom perevode Irini Mi- chajlovoi. Lektsiia o Seise Niteboome (Vim Hilber- dink). NIP, *Kaluejskii per., 3.*

25 noiabria, 18.30

Niderlandskie gostiine, V.I. Snegovskaiia (s.n.s. Gosu- darstvennogo Ermitazha). "Metamorfozy port- reta. Nevidimye liat: Rembrandt – Magritt". *Mensjikovskii dvorec, Uni- uersitetskaiia nab., 15.*

26 noiabria, 19.00

Vecher holandskoi fil- ma: "De Passievrucht", po motiua romana Karela Glastra van Loon. Anglii- skie subtitry, NIP, *Ka- luejskii per., 3.*

Nachalo dekabrya

Vecher Sviatogo Nikolaia. Podrobnaiia informatsiia v noiabre na saite www.nispb.ru

23 dek, 18.30

Niderlandskie gostiine, A.V. Kamchatova (s.n.s. Gosu- darstvennogo Ermitazha). "Molitva i zhivopis. Ni- derlandskie mastra 15 ve- ka". Po okonchani: roj- de- stvenskii koncert. *Mens- shikovskii dvorec, Uni- uersitetskaiia nab., 15.*

25 dek – 7 yanv

Holandskii institut za- kryt na roj- de- stvenskie kaniakuly.

Priglaseniia na mero- prii- a mozhno poluchii v Hol- landskom institute. Pro- gramma utochniatsia! Voz- mozhnye izmeneniia mozhno naiti na saite www.nispb.ru

Publicaties / Публикации

Catalogus bij de tentoonstelling 'Spiegel der Wereld. Vijf eeuwen atlanten uit de collectie van de Russische Nationale Bibliotheek'

Russische Nationale Bibliotheek en het Nederlands Instituut in St. Petersburg, St. Petersburg, 2004 (Russisch-Engels) De catalogus van de tentoonstelling gaat over een unieke – en een van de meest gespecialiseerde – collecties van de Russische Nationale Bibliotheek: de collectie van de afdeling Cartografie. Deze verzameling is een van de grootste van het land en bevat zo'n 180.000 documenten van Russische en buitenlandse cartografische uitgaven. De collectie geeft een vrijwel volledig overzicht van de vaderlandse kaartdrukkunst vanaf de 18de eeuw. Met de presentatie van de catalogus van de tentoonstelling 'De spiegel van de wereld. Vijf eeuwen geografische atlanten. Uit de fondsen van de Russische Nationale Bibliotheek' komt aan anderhalf jaar wetenschappelijk werk een einde. Het onderzoek is opgedragen aan de restauratie van een van de meest vooraanstaande werken van de Nederlandse cartografie, de Atlas van Wereldsteden door Braun en Hogenberg (1577–1581).

Каталог выставки "Зеркало мира. Пять веков географического атласа из собрания Российской национальной библиотеки"

Российская Национальная библиотека и Голландский институт в Санкт-Петербурге, 2004г. (На русском и английском языках). Каталог выставки отражает одну из уникальных специализированных коллекций Российской национальной библиотеки, а именно – коллекцию Отдела картографии.

Это собрание является одним из крупнейших в стране и насчитывает около 180 000 единиц хранения отечественных и иностранных картографических изданий. Фонд отечественных картографических изданий, представленных с XVIII века – времени становления и развития отечественного картопечатания, – характеризуется почти исчерпывающей полнотой.

Презентацией каталога выставки "Зеркало мира. Пять веков географического атласа. Из фондов Российской национальной библиотеки" завершается полугодовая научная программа, реализованная Российской национальной библиотекой совместно с Голландским институтом в Петербурге и посвященная реставрации выдающегося произведения голландской картографии – Атласа городов мира Брауна и Хогенберга, (1577-1581).

Catalogus bij de tentoonstelling van Sietse Bakker 'Armenie-cyclus'. (Russisch-Nederlands), Kella Studio St.Petersburg 2004.

Bijzondere brochure bedoeld als begeleiding bij de tentoonstelling van de Amsterdamse graficus Sietse Bakker. De brochure bevat afbeeldingen van 12 hout- en linosnedes met de tekst 'Armenie-cyclus' van Osip Mandelstam. Naast de foto's van het werk van Sietse Bakker zijn er gedichten van Osip Mandelstam en de Nederlandse vertaling van Peter Zeeman opgenomen. Tevens zijn er artikelen over thema's die in de cyclus worden aangesneden, over de motivatie en achtergronden van deze grafiek: een artikel van Alexander Simuni over de Russische avantgarde en een artikel van Peter van Nunen over de plaats van de Armenie-cyclus binnen het werk van Mandelstam.

Ситсе Баккер, "Армянский цикл"

Каталог одноименной выставки, (на русском и голландском языках),

Келла Студио, Санкт-Петербург 2004 Это особенная брошюра, задуманная как сопровождение к выставке амстердамского графика Ситсе Баккера. Брошюра содержит репродукции 12 гравюр на дереве и линолеуме на цикл стихов "Армения" Осипа Мандельштама. Она похожа на маленькое портфолио, все страницы которого можно использовать в отдельности. Наряду с репродукциями работ Ситсе Баккера в брошюре помещены стихи Мандельштама, и их перевод на голландский язык Петра Зеэмана. Кроме того, она содержит статьи о затронутых в цикле темах, о мотивации и истоках этой графики, а именно: статью Александра Симуни о русском авангарде и статью Петра ван Нюнена о месте армянского цикла в творчестве Мандельштама.

Geschiedenis van buitenlandse kerken (Istorija Inoslavnyh Tserkvej)

Russisch Staatsarchief, Nederlands Instituut in Sint-Petersburg, Materialen van het gelijknamige congres gehouden op 8–10 oktober 2003 in St. Petersburg. Onder redactie van H. Slechte, J. Van Haastrecht, P. Holtrop, A. Sokolov en B. Woelderink, Unipress St. Petersburg 2004 (Russisch) De verschijning van het eerste deel van een bronnenpublicatie over de geschiedenis van de Hollandse kerk in Sint Petersburg (1717–1817) is aanleiding voor het houden van een congres over de archieven en de geschiedenis van de andere buitenlandse kerken in Petersburg. Russische, Nederlandse, Duitse, Zweedse, Engelse archivariissen en historici uit de Baltische landen hebben op dit congres, dat gehouden werd in het Russisch

Staats Historische Archief in Sint-Petersburg in het najaar van 2003 hun kennis, ervaring en inzichten vanuit Russische en buitenlandse archieven uitgewisseld. De lezingen van het congres zijn in deze bundel opgenomen. Zij geven een boeiend inzicht in de geschiedenis van de verschillende 'vreemde' kerken in Petersburg en daarmee in de geschiedenis van de sociaal-economische en de culturele ontwikkeling van de voormalige Russische hoofdstad.

Инославные церкви в Санкт-Петербурге

Российский государственный исторический архив и Голландский институт в Санкт-Петербурге. Доклады одноименного конгресса, проходившего с 8 по 10 октября 2003 года в Санкт-Петербурге. Под редакцией Х. Слехте, Я. ван Хаастрехта, П. Холтропа, А. Соколова и Б. Вулдеринка. Унипресс Санкт-Петербург 2004 На русском языке. Публикация первой части документов об истории голландской церкви в Санкт-Петербурге (1717–1917) послужила поводом к проведению конгресса об архивах и истории других инославных церквей в Санкт-Петербурге. Историки и специалисты по архивному делу из России, Нидерландов, Германии, Англии, Швеции и стран Балтии обменивались знаниями, впечатлениями и мнениями на конгрессе, который прошел осенью 2003 года в Российском государственном историческом архиве. В этом сборнике опубликованы доклады конгресса. Они представляют увлекательный рассказ об истории различных инославных церквей в Санкт-Петербурге, а также о социальном, экономическом и историческом развитии бывшей российской столицы.

Kaluzjsky per. 3
193015 St-Peterburg,
Russia
Калужский пер. 3
193015 С-Петербург,
Россия

tel.: +7 (812) 327 0887
fax: +7 (812) 118 1939
e-mail: info@nispb.ru
website: www.nispb.ru

International mailing address:
Netherlands Institute
P.O. Box 10953101 Lappeenranta, Finland

NIP Nieuws is een productie van Persbureau
Petersburg en PitMedia Nederland i.s.m. het NIP
Idee en tekst: Charles Hoedt en Jerke Verschoor
Vormgeving: Marina Guerassimeno
Website: www.pietr.ru

Учредитель: Голландский институт в
Санкт – Петербурге;
главный редактор Л.В.Шевалье;
тираж : 400 экземпляров;
адрес издателя и типографии: "Келла – Студио"
Россия, 191025 С – Петербург, ул.Стремляная, 7;
бесплатно